

SVENSKA DAGBLADET

Debatt

"Spridningen av kräftpest måste stoppas"

Det är inget fel på signalkräftan i sig, men det är däremot något fel på den person som idag sprider kräftpesten vidare med en hink signalkräfta. Det skriver forskaren Lennart Edsman i en slutreplik.

Den rödlistade flodkräftan. Foto: Imago/IBL

SLUTREPLIK | KRÄFTFISKET

Det viktiga för kräftsivan och fisket i framtiden är hur vi agerar från och med idag, och hur vi utnyttjar dagens kunskap. Låt oss fortsätta att arbeta för fiske och kräftsivor med både flodkräfta och signalkräfta på borden, men se till att stoppa den fortsatta spridningen av kräftpest. Låt var art ha sin plats i landet.

Jag håller helt med [Thomas Lennartsson](#) om att en EU-förordning inte löser problemet med illegala utsättningar, men kanske för den det positiva med sig att frågan lyfts fram i ljuset. Lösningen är faktabaserad informationsverksamhet, då överdrifter, gamla myter och rena felaktigheter är det största problemet och motivet till hinkbärandet.

Jag har själv absolut inget emot signalkräftan i sig, men jag kommer att fortsätta att "förtala och smutskasta" de personer som

med olagliga utsättningar av pestsmittade signalkräfter saboterar möjligheterna för ett fortsatt flodkräftfiske i landet. I helgen ordnade jag själv och familjen en kräftskiva där vi med glädje frossade på 13 kilo färskkokt signalkräfta, fiskat från ett lagligt etablerat bestånd i en uppländsk sjö. De smakade mycket bra och vi hoppas på lika fina fångster i framtiden.

Carl G Nilsson tar [i sin replik](#) upp ett antal påståenden som inte stämmer med de fakta och den kunskap vi har idag.

Flodkräftan kan knappast kallas för lågproduktiv där den finns kvar. Bara från en älv i Norrbotten tar man varje år upp 2000 kilo, under klimatomständigt mycket kärva förhållanden. I de flesta vatten i landet översteg faktiskt de tidigare fångsterna av flodkräfta de fångster vi idag har av signalkräfta.

Jag har kallat den svenska introduktionen av signalkräftan för en katastrof, men med tilläggat "för flodkräftan och flodkräftfisket". Sanningen är att ungefär hälften av flodkräftbestånden – inte 95 procent – hade försvunnit i Sverige på 1960-talet när introduktionen av signalkräfta startade. Illa nog kanske och introduktionen tycktes vara en bra idé för 55 år sedan, eftersom man med dåtida kunskap trodde att signalkräftan var immun. Men vi har sen på grund av signalkräftan sett en femfaldig ökning av spridningen av kräftpest och pestutbrotten i Sverige. Idag vet vi att signalkräftan är kronisk bärare av kräftpest och att den därmed indirekt har orsakat kräftpestspridningen.

Det är först i slutet på 1990-talet, efter 30 år med signalkräfta i landet, som 95 procent av bestånden slagits ut. Det är inget fel på signalkräftan i sig, men det är däremot något fel på den person som idag sprider kräftpesten vidare med en hink signalkräfta.

Enligt de senaste siffrorna från SCB är dagens fångster av signalkräfter 25 procent mindre än fångsterna var i dessa vatten på flodkräftans tid. Dagens fiske har alltså inte en "vida större omfattning", som Carl G Nilsson påstår i sin replik.

Signalkräftan är ingen absolut garanti för ett bra fiske ens i södra Sverige på grund av de kollapser som har drabbat en hel del signalkräftbestånd. Längre norrut är flodkräftan överlägsen ur fiskesynpunkt. Det är därför illegala utsättningar där är så urbotat korkat.

Slutligen vill jag påpeka att förvaltning av signalkräfta inte alls är en bortglömd forskningsfråga. Vi har just avslutat ett sexårigt forskningsprojekt som handlade om hur man får till ett långsiktigt och hållbart fiske efter signalkräfta. Projektet var ett samarbete mellan SLU, Sveriges fiskevattenägarförbund och Sveriges insjöfiskares centralorganisation och finansierades med medel från

EU och statliga pengar. Projektet resulterade i en samproducerad bok om kräftfiskevård, med Sveriges fiskevattenägareförbund som utgivare.

Det viktiga för kräftskivan och fisket i framtiden är hur vi agerar från och med idag och hur vi använder dagens kunskap. Låt oss fortsätta att arbeta för fiske och kräftskivor med både flodkräfta och signalkräfta på borden, men se till att stoppa den fortsatta spridningen av kräftpesten. Låt var art ha sin plats i landet.

Lennart Edsman

kräftforskare vid institutionen för akvatiska resurser vid Sveriges lantbruksuniversitet

Lennart Edsman. Foto: Privat

Så kontaktar du SvD Debatt:

Redaktör: Carina Stensson, Biträdande redaktör: Carl-Johan Bilkenroth, Mejl: debatt@svd.se, Telefonnummer: 08-135149, Twitter: [@SvDDebatt](https://twitter.com/SvDDebatt), Facebook: [SvD Debatt](https://www.facebook.com/SvDDebatt)